

Zbigniew Grad

Łańcut 2019-02-25

Radny Powiatu Łańcuckiego

Szanowny Pan

Adam Krzysztoń

Starosta Łańcucki

P. R. Czecchowski
współpraca z
P. K. Orpę
P. J. Wolski
25.02.2019
R. Kochan

INTERPELACJA

Dotyczy : ubezpieczenia dróg powiatowych administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Łańcutie od skutków zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny, poza odcinkami oznaczonymi znakiem drogowym «A-18b».

Poszkodowani w wypadkach /kolizjach/ drogowych z udziałem dzikich zwierząt, najczęściej kierują roszczenia o naprawienie szkody do zarządcy drogi. Obowiązki zarządcy drogi dotyczą m.in. zamieszczenia na drogach (pasach drogowych) znaków drogowych informujących o miejscu występowania dzikich zwierząt. W przypadku zatem zaniechania należytego wypełnienia obowiązków w postaci nieumieszczenia na drodze znaku ostrzegawczego <A-18b> o dzikiej zwierzynie, powyższe obciąża zarządcę drogi.

W tym miejscu warto wskazać na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 1974 r. (sygn. akt II CR 157/74), w którym SN wskazał, iż Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za powstałą na drodze ruchu publicznego szkodę, w wyniku zderzenia się zwierzęcia, żyjącego w stanie wolnym, z mechanicznym środkiem komunikacji, gdy do zderzenia doszło poza obszarem, którego charakter uzasadniałby ustawienie ostrzegającego znaku drogowego. A zatem taką odpowiedzialność Skarb Państwa będzie ponosił, jeżeli do zdarzenia doszło na obszarze gdzie ostrzegający znak drogowy powinien zostać, ale nie został w wyniku zaniechania ustawiony.

W aktualnym orzecznictwie sądów powszechnych doszło do rozbieżności w kwestii tego, czy w przypadku nieustawienia przez zarządcę drogi znaku drogowego A-18b "dzikie zwierzęta" w miejscu, gdzie nastąpiło zderzenie ze zwierzyną dziko żyjącą, poszkodowany może dochodzić odszkodowania za zaniechanie od zarządu drogi.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z 7.09.2017 r., II Ca 504/17, LEX nr 2447854 wskazał że „nie można uzależniać uniknięcia kolizyjnego zetknięcia pojazdu z sarną od ustawienia znaku «A-18b» czy od ograniczenia prędkości”. W rozpatrywanym stanie faktycznym kierowca nie miał możliwości podjęcia manewru ominięcia zwierzęcia, a w konsekwencji uniknięcia szkody. Ustalono, że wypadek miał charakter losowy i nawet gdyby kierowca zachował minimalną prędkość, szkoda i tak zostałaby wyrządzona. Z uwagi na brak związku przyczynowego zarządcę uwolniono od odpowiedzialności.

Podobne stanowisko zajął Sąd Okręgowy we Wrocławiu, powołując się w uzasadnieniu na opinię biegłego, zgodnie z którą pomimo zachowania dopuszczalnej prędkości 90 km/h prowadzący pojazd również nie uniknąłby zdarzeniem ze

zwierzęciem, tym samym brak działania zarządcy w postaci usadowienia znaku ostrzegawczego nie pozostawał w związku kauzalnym ze szkodą w rozumieniu artykułu 361 k.c.

W powołanych przeze mnie przypadkach orzecznictwa sądów, trzeba by się było pogodzić z faktem, iż odszkodowanie nie będzie się należeć od nikogo, a powstałe szkody będzie musiał w każdym przypadku pokryć sam poszkodowany.

Pełniąc funkcję radnego powiatowego, odbieram sygnały od wielu mieszkańców powiatu łańcuckiego, że mają problemy z wyegzekwowaniem odszkodowania za powstałe szkody w wyniku zdarzenia drogowego z dzikim zwierzęciem na terenie dróg powiatu łańcuckiego. Wykupiona przez nich polisa OC nie uwzględnia w prawodawstwie Polskim tego typu zdarzeń, a brak skonkretyzowanych przepisów prawnych dotyczących jasnego określenia podmiotu odpowiedzialnego za wynagradzanie poniesionych szkód uniemożliwia im skuteczne egzekwowanie roszczeń. Nie wszystkich mieszkańców stać na wykup polisy AC, z których łatwiej egzekwować odszkodowania.

Chcąc rozpoznać skalę zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny, zwróciłem się w ramach dostępu do informacji publicznej do Komendanta Powiatowego Policji w Łąncucie, o przedstawienie mi danych analitycznych /załącznik do interpelacji L.dz. R-275/19 z dn. 19.02.2019r, 10 stron/. Z przedstawionej informacji wynika, że w latach 2015-2018, KPP w Łąncucie odnotowała 371 tego typu zdarzeń zaistniałych na terenie Powiatu Łąncuckiego. Należy w tym miejscu nadmienić, że istnieje bardzo duża liczba zdarzeń nie zgłaszanych oficjalnie na Policję.

Z zestawienia wynika, że kluczowymi zdarzeniami to kolizje drogowe, zaistniałe na prawie wszystkich drogach powiatowych, drogach wojewódzkich nr 881 i 877 oraz drodze krajowej nr 4. W mniejszym stopniu zdarzenia te dotyczą dróg gminnych oraz autostrady. Duża skala tych zdarzeń daje podstawę do stwierdzenia, że problematyka ta jest uciążliwa dla mieszkańców, a problemy prawne w zakresie odpowiedzialności za zaistniałe szkody powodują ich dużą frustrację i konieczność naprawy samochodów z własnych środków.

Zagadnienie odszkodowawcze od zdarzeń drogowych z udziałem dzikich zwierząt niewątpliwie powiązane jest z potrzebą właściwego oznakowania dróg znakiem «A-18b». Dotyczy to przede wszystkim dróg powiatowych ale również dróg wojewódzkich i krajowej przebiegających przez Powiat Łąncucki. Na podstawie przedstawionego wydruku z KPP można ocenić na którym miejscu dróg wojewódzkich o krajowej dochodzi do tych zdarzeń (KM HM- pikietaż). Zauważam że zdarzenia te niejednokrotnie skupiają się w konkretnym miejscu lub w niedalekiej odległości od niego. Po sprawdzeniu kilku przypadkowo wybranych miejsc na drogach wojewódzkich, głównie w obszarach zabudowanych biegnących przez wioski stwierdzam, że nie wszystkie miejsca gdzie dochodzi do przedmiotowych zdarzeń są oznakowane znakiem «A-18b». Tak też koniecznym jest poddanie szczegółowej analizie w tym zakresie wszystkich dróg biegnących przez Powiat Łąncucki, w szczególności tych których zarządcą jest Zarząd Dróg Powiatowych w Łąncucie.

Mając na uwadze powyższe wnoszę o :

- udzielenie informacji:
 - czy drogi powiatowe są ubezpieczone od następstw losowych zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny;
 - ile w okresie lat 2015-2018 wpłynęło do Zarządu Dróg Powiatowych w Łąncucie wniosków o wypłatę odszkodowania w związku z kolizją z dziką zwierzyną; ile z nich rozpatrzono pozytywnie, ile negatywnie, czy wypłacono na ten cel środki z budżetu Powiatu, ile przez ewentualnego ubezpieczyciela ; w jakiej wysokości itp. ;
 - czy Zarząd Dróg Powiatowych na bieżąco uzyskuje i analizuje informacje z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji Drogowych potwierdzających, iż na przedmiotowym odcinku drogi dochodziło do zdarzeń drogowych z udziałem dzikich zwierząt; czy uzyskuje informacje z kół łowieckich, nadleśnictw o miejscach bytowania, migracji czy też przemieszczania się dzikich zwierząt; czy zbierane są dane z firm utylizujących padłe dzikie zwierzęta z wyniku zdarzeń drogowych w zakresie miejsca ich odnalezienia; czy w tym zakresie dostępne są jakieś dokumenty analityczne zmierzające do postawienia znaku ostrzegawczego «A-18b»;
 - ubezpieczenie dróg powiatowych administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Łąncucie od skutków zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny, poza odcinkiem oznaczonym znakiem drogowym «A-18b»;
- Ubezpieczenie dróg uprościło by procedury odszkodowawcze mieszkańcom oraz zabezpieczałoby Powiat przed ewentualnymi roszczeniami stron, w zakresie odszkodowań za zaistniałe szkody , a tym samym wydatkowania dodatkowych środków budżetowych.
- zwrócenie się do GDDKiA o : przeprowadzenie analizy zdarzeń drogowych z udziałem dzikich zwierząt zaistniałych na drogach wojewódzkich i krajowej biegnących przez Powiat Łąncucki i uzupełnienie oznakowania znakiem «A-18b»; rozważenie objęciem ubezpieczenia dróg wojewódzkich i krajowej przebiegających przez Powiat Łąncucki od skutków zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny, poza obszarem oznaczonym znakiem drogowym «A-18b»;
 - zapoznanie z przedmiotową interpelacją członków Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa, Porządku i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Powiatu Łąncuckiego w celu wypracowania procedur mających na celu zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych z udziałem dzikich zwierząt na drogach Powiatu Łąncuckiego.

Handwritten signature in blue ink.

Łańcut, dnia 19.02.2019 r.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI
W ŁAŃCUCIE
woj. podkarpackie

R- 275/19

Pan
Zbigniew Grad
Radny VI Kadencji Rady Powiatu
Łańcuckiego

Sonina 319
37-100 Sonina

W odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej Wydział Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Łańcucie, informuje, że w czasookresie 2015-2018 r. na terenie działania KPP w Łańcucie odnotowano 371 przypadków zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny.

Jednocześnie informuję, iż system analityczny nie uwzględnia podziału na poszczególne gatunki, oraz ilość pojazdów. Poniżej przedstawiona jest tabela dot. ilości zdarzeń, wypadków drogowych, liczby zabitych w zdarzeniach, rannych, oraz liczby kolizji.

Kategoria drogi 1	Miejscowość	Numer drogi	KM HM (Pikietaż)	Liczba zdarzeń				Liczba wypadków				Liczba zabitych w zdarzeniu			Liczba rannych w zdarzeniu			Liczba kolizji			
				I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	I	II	III	I	II	III	IV
				2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
				5	6	7	8	5	6	7	8	5	6	7	8	5	6	7	8	5	8
Podsumowanie całkowite				91	93	112	75	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	90	93
Autostrada	Podsumowanie: BIAŁOBRZEGI				1		2		0		0		0		0		0		1		2
	BIAŁOBRZEGI	A4	596,50				1				0				0						1
			602,00		1				0						0				1		
			605,50				1				0				0						1
	Podsumowanie: BUDY ŁAŃCUCKIE						1				0				0						1

		I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX		X		XI		XII		
	BUDY ŁĄCZUCKIE	A4	605,40					1				0				0				0					1	
	Podsumowanie: KRZEMIENICA							1				0				0				0					1	
	KRZEMIENICA	A4	588,90					1				0				0				0					1	
	Podsumowanie: WOLA DALSZA							1				0				0				0					1	
	WOLA DALSZA	A4	605,00					1				0				0				0					1	
	Podsumowanie: WOLA MAŁA							4				0				0				0					4	
	WOLA MAŁA	A4	592,40					1				0				0				0						1
			592,50					1				0				0				0					1	
			592,60					1				0				0				0					1	
			592,80					1				0				0				0					1	
Podsumowanie: ŁUKAWIEC							1				0				0				0					1		
ŁUKAWIEC	A4	586,10					1				0				0				0					1		
Droga gminna	Podsumowanie: HANDZŁÓWKA							1	1			0	0			0	0			0	0			1	1	
	HANDZŁÓWKA	GMINNA					1	1				0	0			0	0			0	0			1	1	
	Podsumowanie: KRACZKOWA							1			0				0				0					1		
	KRACZKOWA	GMINNA					1				0				0				0				1			
	Podsumowanie: KRZEMIENICA							1			0				0				0					1		
	KRZEMIENICA	GMINNA					1				0				0				0						1	
	Podsumowanie: MARKOWA							1			0				0				0					1		
	MARKOWA	GMINNA					1				0				0				0						1	
	Podsumowanie: MEDYNIA GŁOGOWSKA							1			0				0				0				1			

[illegible]

		I II III IV																		
		609,20	1			0			0			0			0		1			
		609,30		2				0			0			0				2		
		609,50		1				0			0			0				1		
		609,90		1				0			0			0				1		
		610,10	2				0			0			0				2			
		610,60		1				0			0			0				1		
		610,80			1				0			0			0				1	
		610,90		1	1			0	0		0	0			0	0		1	1	
		611,10		1				0			0				0			1		
		611,20		2				0			0				0			2		
		611,40			1				0			0				0			1	
		611,60		1				0			0				0			1		
		Podsumowanie: KRZEMIENICA			1	1			0	0		0	0			0	0		1	1
		KRZEMIENICA	4	608,90		1				0			0			0			1	
611,80					1				0			0			0			1		
Podsumowanie: ROGÓŻNO			1	2	1	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	
ROGÓŻNO	4	624,70		1				0			0			0				1		
		625,30		1	1			0	0		0	0			0	0		1	1	
		625,80				1			0			0					0		1	
		626,20				1			0			0					0		1	
		626,70	1					0			0			0				1		
Podsumowanie: ŁAŃCUT			7	3	5	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	3	
ŁAŃCUT	4	610,30		1				0			0			0				1		
		612,00			1				0			0			0				1	
		612,10	1					0			0			0				1		
		612,60	1					0			0			0				1		
		613,10				1				0			0				0			1
		613,40		1				0			0			0				1		
		614,40			1				0			0			0				1	
		615,20			1				0			0			0				1	
		615,50			1				0			0			0				1	
		616,00	1					0			0			0				1		
		616,40	1			1		0		0	0		0	0			0	1		1
		617,00	1					0			0			0				1		
		617,10		1					0			0			0				1	
		617,30	1					0			0			0				1		
		617,80			1				0			0			0				1	
		617,90	1					0			0			0				1		
Podsumowanie: ALBIGOWA			1	4	3	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	
ALBIGOWA	154 3R			1				0			0			0				1		
	154 4R			3	3	1		0	0	0		0	0	0		0	0	3	3	
	154 8R		1					0			0			0				1		
Podsumowanie: BIAŁOBRZEGI				3	3	3		0	0	0		0	0	0		0	0	3	3	

BIAŁOBRZEGI	127 5R		1	1	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0		1	1	1	
	151 5R		2	1	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0		2	1	1	
	151 6R			1			0				0				0				1			
	151 8R				1			0			0					0					1	
Podsumowanie: BRZÓZA STADNICKA			1				0				0				0				1			
BRZÓZA STADNICKA	151 1R		1				0				0				0				1			
	Podsumowanie: BUDY ŁAŃCUCKIE		1	4		1	0	0		0	0	0		0	0	0		0	1	4		1
BUDY ŁAŃCUCKIE	127 5R		1	4		1	0	0		0	0	0		0	0	0		0	1	4		1
	Podsumowanie: CIERPISZ		2	1		2	0	0		0	0	0		0	0	0		0	2	1		2
CIERPISZ	154 8R		2	1		1	0	0		0	0	0		0	0	0		0	2	1		1
	154 9R					1				0				0				0				1
Podsumowanie: CZARNA			3	3	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	1
CZARNA	127 5R		3	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	1
	138 2R				1			0				0				0				1		
	151 3R				1			0				0				0				1		
Podsumowanie: DĄBRÓWKI			2	2		2	0	0		0	0	0		0	0	0		0	2	2		2
DĄBRÓWKI	127 5R		2	2		2	0	0		0	0	0		0	0	0		0	2	2		2
	Podsumowanie: DĘBINA		2		7	3	0		0	0	0		0	0	0		0	0	2		7	3
DĘBINA	151 5R				1			0				0				0				1		
	151 9R		2		3	2	0		0	0	0		0	0	0		0	0	2		3	2
	152 0R				1			0				0				0				1		
	152 3R	1,90			1			0				0				0				1		
					1	1		0	0		0	0		0	0		0	0		1	1	
Podsumowanie: GŁUCHÓW					1			0				0				0					1	
GŁUCHÓW	152 0R				1			0				0				0					1	
	Podsumowanie: HANDZŁÓWKA				1			0			0				0					1		
HANDZŁÓWKA	154 7R			1				0			0				0					1		

Podsumowanie: HUSÓW			I	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
HUSÓW	154 5R		1				0			0			0				1		
	154 6R			1	2		0		0		0		0		0			1	2
Podsumowanie: KORNIĄKTÓW POŁUDNIOWY				2	1			0	0		0	0			0	0		2	1
KORNIĄKTÓW POŁUDNIOWY	151 7R				1				0			0				0			1
	151 8R			2				0			0				0			2	
Podsumowanie: KORNIĄKTÓW PÓŁNOCNY			1				0			0			0				1		
KORNIĄKTÓW PÓŁNOCNY	127 5R		1				0			0			0				1		
Podsumowanie: KOSINA			1				0			0			0				1		
KOSINA	151 5R		1				0			0			0				1		
Podsumowanie: KRACZKOWA			6	7	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	7
KRACZKOWA	139 5R			1	1			0	0			0	0			0	0		1
	154 8R		1		1	1	0		0	0	0		0	0	0		0	0	1
	154 9R		4	6	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	155 0R		1				0			0				0				1	
Podsumowanie: KRZEMIENICA				1				0			0			0				1	
KRZEMIENICA	152 2R			1				0			0			0				1	
Podsumowanie: MARKOWA				1	1	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0	1
MARKOWA	154 3R				1	1			0	0			0	0			0	0	1
	154 4R			1				0			0			0				1	
Podsumowanie: MEDYNIA GŁOGOWSKA			1	3	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0	1	3
MEDYNIA GŁOGOWSKA	151 2R	6,30		1				0			0			0				1	
			1	1	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0	1	1
	151 3R			1				0			0			0				1	
Podsumowanie: POGWIZDÓW			1	1	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0	1	1
POGWIZDÓW	137 5R		1	1	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0	1	1
Podsumowanie: RAKSZAWA			1	6	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6

RAKSZAWA	136 8R		1	4	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	3	1	
	151 0R			1	2			0	0		0	0		0	0			1	2			
	151 2R			1				0		0			0					1				
	Podsumowanie: ROGÓŻNO			1		1	0		0		0		0		0		0	1		1		
ROGÓŻNO	151 7R		1		1		0		0		0		0		0		0	1		1		
	Podsumowanie: SMOLARZYNY			2		1	1	0		0	0	0		0	0	0		0	0	2	1	1
SMOLARZYNY	118 1R		1				0			0			0				0	1				
	127 5R	8,10				1				0			0				0				1	
	151 4R		1		1		0		0		0		0		0		0	1		1		
Podsumowanie: WOLA DALSKA			1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
WOLA DALSKA	127 5R		1		1		0		0		0		0		0		0		1		1	
	152 0R		1		1	1	0		0	0	0		0	0	0		0	0	1		1	1
Podsumowanie: WOLA MAŁA					1			0			0				0					1		
WOLA MAŁA	152 1R			1				0			0				0					1		
	Podsumowanie: WYSOKA		1	2	6		0	0	0		0	0	0		0	0	0		1	2	6	
WYSOKA	152 7R		1				0			0			0			0			1			
	154 1R		1		2		0		0		0		0		0		0	1		2		
	154 2R				2			0			0				0					2		
	154 4R			1	2		0	0		0	0			0	0				1	2		
	Podsumowanie: WĘGLISKA		4	1			0	0			0	0			0	0			4	1		
WĘGLISKA	136 9R		2				0			0			0					2				
	151 2R		2	1			0	0		0	0			0	0			2	1			
Podsumowanie: ZALESIE			2	1	3		1	0	0		0	0	0		3	0	0		1	1	3	
ZALESIE	151 2R		1	1	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0		1	1	1	
	151 3R		1		2		1		0		0		0		3		0		0		2	
Podsumowanie: ŁAŃCUT			2		4	4	0		0	0	0		0	0	0		0	0	2		4	4
ŁAŃCUT	151 9R		1		2	3	0		0	0	0		0	0	0		0	0	1		2	3
	152 6R		1		1		0		0		0		0		0		0		1		1	
	152 7R				1	1			0	0			0	0			0	0		1	1	
Podsumowanie: ŻOŁYNIA			4	3	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	1	4
ŻOŁYNIA	126 0R	12,00			1			0			0				0					1		
				2				0			0			0					2			
	127 0R		2			2	0			0	0			0	0			0	2		2	

		151 5R	i ii iii iv																				
Droga wojewódzka	Podsumowanie: ALBIGOWA		1	1	1		0	0		0	0	0		0	0	0		0	2	1		2	
	ALBIGOWA	877	51,20	1				0				0			0					1	1	1	
			51,60			1				0			0			0						1	
			52,10		1				0			0				0				1			
	Podsumowanie: CZARNA		3		4	2	0		0	0	0		0	0	0		0	0	3		4	2	
	CZARNA	881	13,60		1				0			0				0					1		
			14,60	1				0			0			0				1					
			15,00	2				0			0			0				2					
			17,10		1				0			0				0					1		
			17,50		1				0			0				0					1		
			18,30		1				0			0				0					1		
			18,90			1				0			0				0					1	
			19,00			1				0			0				0					1	
	Podsumowanie: DĄBRÓWKI		3	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1	2
	DĄBRÓWKI	877	35,40	1				0			0			0				1					
			35,60			1				0			0				0					1	
			36,40		1				0			0				0					1		
			36,70	1				0			0			0				1					
			37,80			1				0			0				0					1	
			38,00	1	1			0	0		0	0		0	0		0	0	1	1			
	Podsumowanie: KRZEMIENICA		3	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	2	2
	KRZEMIENICA	881	19,00		1				0			0				0					1		
			19,40	1				0			0			0				1					
			19,50		1	1			0		0		0		0		0		0	1		1	
			19,70		1				0			0				0					1		
			21,00			1				0			0				0					1	
			21,60	2				0			0			0				2					
	Podsumowanie: MARKOWA		4	4	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0		4	4	1		
	MARKOWA	881	30,40	1				0			0			0				1					
			30,80		1				0			0			0				1				
			31,30		1				0			0			0				1				
			31,50	1				0			0			0				1					
			32,50	1				0			0			0				1					
			33,80	1				0			0			0				1					
			34,00		1				0			0			0				1				
			34,20			1				0			0			0				1			
			34,30		1				0			0			0				1				
	Podsumowanie: MEDYNIA GŁOGOWSKA		3	1	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	3	4
	MEDYNIA GŁOGOWSKA	881	6,80			1				0			0				0					1	
			7,40	1		1		0		0	0		0	0			0	1				1	
			7,50	1	1			0	0		0	0		0	0			1	1				
			7,80	1				0			0			0				1					
			7,90			1			0			0				0					1		
			9,50			1			0			0				0					1		

			9,80		I	1			0			0			0			1		
			10,40				1			0			0			0			1	
			11,00				1			0			0			0			1	
Podsumowanie: MEDYNIA ŁAŃCUCKA				3	2	1		0	0	0		0	0	0		0	0	0	3 2 1	
MEDYNIA ŁAŃCUCKA	881		11,90			1			0				0			0			1	
			12,00				1			0			0			0			1	
			12,70			1			0				0			0			1	
			13,20	2				0				0			0			2		
			14,20	1				0				0			0			1		
Podsumowanie: POGWIZDÓW					1	1		0	0			0	0		0	0		1 1		
POGWIZDÓW	881		7,70			1			0				0			0			1	
			8,90				1			0			0			0			1	
Podsumowanie: RAKSZAWA				1	3	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 3 4 2	
RAKSZAWA	877		31,90			1			0				0			0			1	
			32,10				1			0				0			0			1
			32,40			1			0				0			0			1	
			32,80			1	1		0	0			0	0		0	0		1 1	
			32,90	1				0			0			0				1		
			33,20					1			0				0		0			1
			33,80					1			0				0		0			1
			34,20				1			0				0			0			1
			34,40			1			0				0			0			1	
Podsumowanie: SONINA				3	2	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 2 4 2	
SONINA	881		24,40				1			0				0			0			1
			24,50	1				1	0			0	0			0	0		0	1
			24,80			1			0				0			0			1	
			25,30				1			0				0			0			1
			25,90				1			0				0			0			1
			27,30	1					0			0			0				1	
			28,00			1			0				0			0			1	
			28,10					1			0				0			0		1
			28,70	1					0			0			0				1	
			29,00				1			0				0			0			1
Podsumowanie: WOLA DALSZA					1	1	1	0	0	0		0	0	0		0	0	0	1 1 1	
WOLA DALSZA	877		38,30				1				0				0			0	1	
			38,90				1			0				0			0		1	
			39,50			1			0				0			0			1	
Podsumowanie: WOLA MAŁA						1		0				0			0			1		
WOLA MAŁA	877		39,30				1		0				0			0			1	
Podsumowanie: WYSOKA				2	1			0	0			0	0			0	0		2 1	
W Y	877		46,20	1				0					0					1		

			<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>																
Nieokreślone (puste pole)	ŁAŃCUT	46,50	1				0			0			0					1				
		46,70		1			0			0			0			0			1			
	Podsumowanie: ŁAŃCUT		3	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	1
	ŁAŃCUT	877 40,50	1				0			0			0					1				
		41,10		1			0			0					0				1			
		42,50			1			0			0					0				1		
		44,30	1				0			0			0					1				
		44,40	1				0			0			0					1				
		44,50				1			0			0					0				1	
		44,90		1			0			0				0					1			
		881 23,00		1			0			0				0					1			
	Podsumowanie: ŻOŁYŃIA		4	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	2	2
	ŻOŁYŃIA	877 26,40	2				0			0			0					2				
		26,90			1			0			0					0				1		
		27,20				1			0			0					0				1	
		28,20	1				0			0			0					1				
		30,20		1			0			0				0					1			
		30,50				1			0			0			0			0				1
		31,00			1			0			0					0				1		
		31,20		1			0			0				0					1			
		31,40	1	1			0	0		0	0			0	0			1	1			
		31,50		1			0			0				0					1			
	Podsumowanie: HUSÓW					1			0			0				0						1
	HUSÓW	P15 44R				1			0			0				0						1
	Podsumowanie: SMOLARZYNY					1			0			0				0					1	
	SMOLARZYNY	P12 75R				1			0			0				0					1	

Sporz. w 2 egz.
Egz. Nr 1 adresat
Egz. Nr 2 aa.
Wyk.M. Jawniak

Komendant Powiatowej Policji
w Łańcucie

insp. Marek MENDON

**ZARZĄD POWIATU
ŁAŃCUCKIEGO**

OR.0003.8.2019

Łańcut, 6 marca 2019 r.

**Pan
Zbigniew Grad
Radny Powiatu Łańcuckiego**

W odpowiedzi na Pana interpelację dotyczącą ubezpieczenia dróg powiatowych administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Łańcucie od skutków zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny informuję, iż odpowiedzialność zarządcy drogi uregulowana została w art. 20 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych*, który stanowi, iż zarządca drogi zobowiązany jest do utrzymania nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą w należytym stanie. Zaniechanie powyższych czynności może stanowić podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej regulowanej treścią art. 415 k.c.

Biorąc pod uwagę możliwość ponoszenia przez zarządcę drogi znacznych kosztów odszkodowań odpowiedzialność została scedowana na ubezpieczyciela, z którym została zawarta umowa ubezpieczenia dróg. Zgodnie z tą umową w ramach odpowiedzialności cywilnej z tytułu administrowania i zarządzania drogami ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w szczególności:

- wskutek złego stanu technicznego pasa drogowego, wynikającego z uszkodzeń nawierzchni jezdni lub pobocza w postaci ubytków, kolein lub zapadnięcia się i rozmycia oraz na skutek osuwania się drogi,
- z powodu śliskości nawierzchni, w tym śliskości wynikającej z warunków atmosferycznych,
- na skutek przeszkód w postaci wszelkiego rodzaju przedmiotów i materiałów porzuconych lub naniesionych na drogę, w tym także rozlane na nawierzchni ciecze, płyny i inne substancje,
- w związku z przewracającymi się i leżącymi na drodze drzewami lub konarami,
- w związku z nienormatywną skrajnią poziomą lub pionową jezdni, spowodowaną zadrzewieniem lub oznakowanymi obiektami mostowymi i zabudową,
- w związku ze znajdującymi się w pasie drogowym pozostającymi w zarządzie i administracji pokrywami studzienek i wpustów ulicznych,
- w wyniku braku odpowiedniego oznakowania,
- niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania wynikającego z wydanych decyzji administracyjnych.

Wymieniony zakres odpowiedzialności wyczerpuje większość obowiązków zarządcy drogi wynikających z cytowanego wcześniej art. 20 pkt. 4 ustawy o drogach publicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również dotychczasowe orzecznictwo i praktykę stosowaną przez różnych ubezpieczycieli odpowiedzialność zarządcy drogi w związku z następstwem losowych zdarzeń z udziałem dzikiej zwierzyny może wynikać jedynie z oznakowaniem drogi znakiem ostrzegawczym A-18b. Ubezpieczyciele podkreślają przy tym,

że znak ten nie eliminuje niebezpieczeństwa wtargnięcia na jezdnię dzikich zwierząt, a jedynie zwraca uwagę na zwiększone niebezpieczeństwo pojawienia się na drodze dzikiej zwierzyny.

Zarząd Dróg Powiatowych w Łąncucie w oparciu o wskazane przez nadleśnictwa odcinki dróg powiatowych, przez które ma miejsce migracja dzikich zwierząt oznakował je znakami ostrzegawczymi A-18b. Ponadto z uwagi na fakt, iż ZDP w Łąncucie zobowiązany jest przepisami prawa do usunięcia z pasa drogowego oraz zutylizowania martwej dzikiej zwierzyny (co odbywa się poprzez zlecenie tych prac firmie zewnętrznej) analizowane są miejsca występowania kolizji z dziką zwierzyną. W wyniku tej analizy zostają oznakowane znakami A-18b dodatkowe odcinki dróg lub wydłużane są odcinki dróg wcześniej tym znakiem oznakowane.

W latach 2015 - 2018 do Zarządu Dróg Powiatowych w Łąncucie wpłynęła następująca ilość wniosków o wypłatę odszkodowania z tytułu kolizji z dziką zwierzyną: w 2015–11 wniosków, w 2016–18 wniosków, 2017–12 wniosków, 2018–4 wnioski. Biorąc pod uwagę fakt, iż w sprawach brak było podstaw do przyjęcia, że szkody były wynikiem niedołożenia przez ZDP w Łąncucie należytej staranności w sprawowaniu zarządu drogą powiatową, na której doszło do zderzenia z dziką zwierzyną, każdorazowo roszczenia kierowane do różnych ubezpieczycieli działających w tym czasie na rzecz ZDP zostawały odrzucone. Dodać przy tym należy, że ilość wniosków o odszkodowanie w przedmiotowym zakresie kierowanych do ZDP w Łąncucie jest niewspółmierna do ilości martwych dzikich zwierząt usuniętych w tym czasie na zlecenie zarządcy drogi z pasa drogowego na terenie naszego powiatu. W latach branych pod uwagę w tej analizie usunięto martwej dzikiej zwierzyny z pasa drogowego odpowiednio: w 2015–31 sztuk, w 2016–41 sztuk, w 2017–51 sztuk, w 2018–36 sztuk. Cyfry te wskazują, że tylko mała część osób zdecydowała się na złożenie do ZDP wniosku o odszkodowanie, co ma znaczenie w przypadku oceny ryzyka przez firmę ubezpieczeniową, w przypadku kroków zmierzających do zawarcia ubezpieczenia od skutków kolizji z dziką zwierzyną. Zasadnicze znaczenie mają tu jednak implikacje prawne związane z potencjalnym ubezpieczeniem czynności nie będących obowiązkiem zarządcy drogi.

Należy zauważyć, że niektóre sytuacje nie zostały uregulowane przepisami prawa, jak np. kwestie zdarzeń drogowych z udziałem dzikiej zwierzyny, za którą tylko w niektórych sytuacjach można skutecznie dochodzić roszczeń od Skarbu Państwa. Niestety, aby korzystać z ochrony ubezpieczyciela w przytoczonych sytuacjach, właściciel pojazdu powinien wykupić zwiększony zakres ubezpieczenia komunikacyjnego tzw. polisę AC. Zarządca drogi ponosi odpowiedzialność za zdarzenie z udziałem dzikich zwierząt tylko w bardzo ograniczonym zakresie, wynikającym z jego ewentualnego zaniedbania lub zaniechania. W celu uzyskania odszkodowania konieczne jest udowodnienie winy zarządcy drogi oraz wykazanie związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy winą a zaistniałą szkodą. Z wiedzy jaką dysponujemy wynika, iż na rynku ubezpieczeniowym nie funkcjonują polisy opłacane przez zarządcę drogi, które pozwalałyby się na ubieganie o odszkodowanie w przypadku kolizji z dzikim zwierzęciem bez udowodnienia winy zarządcy.

PRZEWODNICZĄCY
Zarządu Powiatu Łąncuckiego

Adam KRZYSZTOŃ

pismo przygotował Janusz WOLSKI - Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Łąncucie, e-mail: lancutdp@poczta.onet.pl tel. 17 225 2137

ul. Mickiewicza 2
37-100 Łącut

e-mail: starosta@powiatlancut.pl
http:// www.powiatlancut.pl

Tel. + 48 17225 7000
+ 48 17225 6971
Fax: + 48 17225 6970